

(36)

EREDETI PÉLDÁNY FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 13.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[Redacted address line]

meghatalmazással igazolt jogi képviseletében (jogi képviselő: Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda, 1126 Budapest, Ugozca u. 4/B, eljáró ügyvéd: dr. Bogdán Tibor), Magyarország Alaptörvényének 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján

alkotmányjogi panasszal

FŐLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATOR	
Postán / Gyűjtő	
Erkezett: 2018. 03. 16.	
MELLÉKLET: 3x4 KÖZTÖR	
FŐLAJSTROMSZÁM: 22443/16	
KEZDŐIRATOR: 687.	

fordulok az Alkotmánybírósághoz a Kúria ide II/2 alatt csatolt Pfv.VI.20.186/2017/6. számú, az indítványozó által 2017/dec/12-én kézhez vett, felülvizsgálati eljárásban hozott ítéletével (a „Kúria Ítélete”) és az általa hatályában fenntartott, a Fővárosi Ítéltábla által hozott, ide II/3 alatt csatolt, 4.Pf.20.814/2016/4. számú, II.f.-ú ítélet (a „II.f.-ú ítélet”) ellen, melynek keretében

indítványozom,

hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja, valamint az Abtv. 43.§ (1) és (4) bekezdése alapján, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére tekintettel állapítsa meg a felülvizsgálati ítélet és a II.f.-ú ítélet alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat.

TARTALOMJEGYZÉK

- I. Az indítvány befogadásának feltételei teljesülnek 2
- II. Releváns tények 3
- III. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme 4
 - III.1. Az Alaptörvénnyel nem konform jogalkalmazás 4
 - A) Az Alaptörvénnyel konform jogalkalmazás követelménye 4
 - B) A II.f.-ú bíróság és a Kúria alaptörvény-ellenes jogalkalmazása 6
 - C) Az Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvénnyel konform jogalkalmazás kialakítása 6
 - III.2. Tények bizonyíték hiányában, illetve bizonyítékok ellenére való megállapítása 8
 - A) A bizonyítékok figyelembevételének követelménye 8
 - B) A II.f.-ú bíróság és a Kúria eloldotta ítéletét a bizonyítékoktól 8
 - C) A bizonyítékok figyelmen kívül hagyása 11
- IV. Egyéb 11

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV / 367 -0 / 2018
Érkezett:	2018 MARCH 01.
Példány:	3
Melléklet:	3 x 4 + 3 db
Kezelőiroda:	<i>du</i>

I. AZ INDÍTVÁNY BEFOGADÁSÁNAK FELTÉTELEI TELJESÜLNEK

1. Az Abtv. 27. §-a megköveteli az indítványozó érintettségét, az Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét és a jogorvoslati lehetőségek kimerítését:
„Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés
a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”
2. Az indítványozó a Kúria Ítéletével és II.f.-ú Ítélettel elbírált per felperese, aki a Kúria Ítéletére tekintettel a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
3. A Kúria Ítélete és a II.f.-ú Ítélet sérti az indítványozónak a tisztességes eljáráshoz való jogát (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés), mivel azok elzárták az indítványozót attól, hogy egy csaló biztosítási ügynök által okozott kárát az ügynököt alkalmazó biztosítóval szemben érvényesíthesse.
4. Az Abtv. 29. §-a rögzíti, hogy *„[a]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be”*. [kiemelés tőlem]
5. A Kúria Ítéletét és a II.f.-ú Ítéletet érdemben befolyásolta az az alaptörvény-ellenesség, hogy a megbízottért viselt felelősség körében a bíróságok a mérlegelésükből alapvető bizonyítékokat rekesztettek ki, és emellett kizárólag olyan tényeket vettek figyelembe és azok alapján mellőzték a felelősségi alakzat alkalmazását, melyek csak az indítványozó nem kellő körültekintését, és így a kármegosztást alapozhatták volna meg az alaptörvénynek megfelelő jogértelmezés esetén. A Kúria Ítélete emellett olyan új és az indítványozó által már nem vitatható ténymegállapításokon alapszik, melyek könnyen cáfolhatók lettek volna a per során.
6. Alapvető alkotmányjogi jelentőséget ad az ügynek, hogy annak mentén megszilárdulhat azon bírósági gyakorlat, mely a biztosítókat és a pénzügyi intézményeket teljességgel mentesíti az általuk foglalkoztatott csalók által okozott károk alól arra hivatkozva, hogy a fogyasztó körültekintőbben is eljárhatott volna, valamint azon gyakorlat, hogy a Kúria „meglepetésítéletet” hoz; ítéletét olyan ténymegállapításokra alapozza, melyek az előzményítéletekben nem szerepeltek, jelentőségük nem volt, és emellett könnyen cáfolhatóak is.
7. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében *„[a]z alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül ... lehet írásban benyújtani.”*
8. A Kúria az ítéletét 2017/dec/12-én kézbesítette számomra, így a jelen alkotmányjogi panaszt határidőben terjesztem elő.
9. Az Abtv. 31. § (2) bekezdése rögzíti, hogy *„[h]a egy ügyben alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött,*

ugyanabban az ügyben érintett panaszos által, azonos jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozva alkotmánybírói eljárásnak nincs helye”.

10. A jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntésekkel kapcsolatban mindeközéig nem volt alkotmánybírói eljárás.
11. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerint az alkotmányjogi panaszom az Alkotmánybírói hatáskörébe tartozik.
12. A fentiekben kifejtettek alapján az alkotmányjogi panaszom alkalmas arra, hogy azt az Alkotmánybírói hatáskörébe tartozó ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II.27.) Tü. határozat 30.§ (1) bekezdése alapján befogadjam.

II. RELEVÁNS TÉNYEK

13. A ténybeli és eljárásbeli előzményeket a 2016/dec/21-én kelt felülvizsgálati kérelmem I. és II. fejezetei mutatják be részletesen, az alábbiakban az alkotmányjogi szempontból releváns tényeket összegzem.
14. Az indítványozó pénzügyi szakképzettséggel nem rendelkező fogyasztó, a per felperese.
15. A per alperese a [REDACTED] az indítványozó több befektetéssel vegyes biztosítási jogviszonyt létesített a 2004. és 2005. években.
16. A Biztosító jogelődje függő ügynökként foglalkoztatta [REDACTED] a csaló biztosítási ügynököt, akit a Győri Törvényszék B.284/2008/300. számú ítéletével jogerősen 10 év börtönbüntetésre ítélte mindösszesen 88 rendbeli csalásért. A bűncselekmény egyik sértettje volt az indítványozó.
17. Az indítványozó 2009/aug/18-án pert indított a Biztosító ellen annak érdekében, hogy a Biztosító megbízottja által okozott, mindösszesen 37.800.000,- Ft összegű kárát érvényesítse.
18. Az indítványozó keresetében az I.f.-ú bíróság, a Fővárosi Törvényszék 68.P.24.728/2009/33. sz.-ú ítélete helyt adott, azonban azt a II.f.-ú bíróság, a Fővárosi Ítéletábrla 4.Pf.20.884/2013/5. sz.-ú ítélete teljes terjedelmében elutasította. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmére eljárta Kúria a Pfv.V.20.641/2014/8. sz.-ú végzésével az I.f.-ú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte a jogerős ítéletet, és az I.f.-ú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Kúria indokolása szerint a korábbi ítéletekben megállapított tényállás a szerződéses jogviszony, az indítványozó felróhatósága és a 7.800.000,- Ft átadott, majd újra befektetett hozam körében feltáratlan volt.
19. A megismételt eljárásban az I.f.-ú bíróság a 2016/márc/29-i ítéletével kötelezte a Biztosítót, hogy fizessen meg az indítványozónak 24.000.000,- Ft-ot és ennek 2007/jan/10. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamatait, valamint 3.035.720,- Ft perköltséget. Az I.f.-ú bíróság azt állapította meg, hogy

- (i) a felek szerződése lehetőséget adott az eseti díj készpénz történő befizetésére [8. o. 4. bek.] és a visszaigénylésre is [9. o. 4. bek. utolsó mondat];
- (ii) a felperes nem volt körültekintő az eseti értesítők kitöltése és az éves egyenlegértesítő kapcsán, azonban károsodását elsősorban nem ez, hanem az alperes függő ügynökének „szándékos, megtévesztő, súlyosan felróható, jogellenes magatartása” okozta [9. o.];
- (iii) „[f]igyelemmel arra, hogy mindhárom eseti értesítőn megjelölésre kerültek a felperes életbiztosítási szerződés kötvényszámai, illetőleg megjelölésre került az is, hogy a befizető a pénzösszeg 40%-át európai kötvény alapba, 60%-át pénzüpiaci alapba kéri teljesíteni, a bíróság megállapította, hogy ██████████ ██████████ az ügylet során a biztosító ügynökén, megbízottjaként járt el, mert eljárása az alperes és felperes közötti életbiztosításokhoz, illetve az azokra teljesíthető eseti befizetésekhez kapcsolódott. Mivel a pénzáadások a felperes által az alperesi ügynökként ismert személy részére történtek, a pénz átvételének elismerése az alperes nyomtatványán történt, megjelölésre kerültek az életbiztosítások is, így a felperes számára nem merülhetett fel olyan körülmény, amely kétségesse tette számára, hogy az ügynök a biztosító nevében jár el.” [7. o. 4-5. bek.-ek]

20. A II.f.-ú bíróság azonban a megismételt eljárásban is elutasította az indítványozó keresetét, azzal, hogy az indítványozónak tudomása volt arról, hogy ██████████ ██████████ mint magánszemélynek adta át befektetési célból a pénzüsszegeket.¹
21. A Kúria Ítélete szintén arra hivatkozott, hogy „a bizonyítékok nem engedtek olyan következtetést, miszerint az ügynök a biztosító képviseletében járt el”.²

III. A TISZTESSÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG SÉRELME

III.1. AZ ALAPTÖRVÉNNYEL NEM KONFORM JOGALKALMAZÁS

A) Az Alaptörvénnyel konform jogalkalmazás követelménye

22. Az indítványozó kereseti kérelmének jogalapját képező rendelkezések, a Ptk. 350. § (1) és (2) bekezdései a következőket mondják ki:
- „(1) A megbízott által ilyen minőségben okozott kárért a károsult harmadik személlyel szemben a megbízó a megbízottal egyetemlegesen felelős. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy őt a megbízott megválasztásában, utasításokkal ellátásában és felügyeletében mulasztás nem terheli. Ez a szabály a fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytató személyek felelősségére nem vonatkozik.
- (2) Állandó jellegű megbízási viszony esetében, továbbá, ha a megbízó és a megbízott egyaránt gazdálkodó szervezet, a bíróság a károsult és a megbízó viszonyában az alkalmazottak károkozásáért való felelősség szabályait is alkalmazhatja.”
23. A Ptk. 350. § (1) és (2) bekezdéseinek társadalmi célja, hogy a megbízó felelősséget vállaljon a megbízottjáért, és olyan módon válassza meg, utasítsa, felügyelje, hogy a megbízottja ne okozzon harmadik személyeknek kárt.

¹ II.f.-ú ítélet 5. o. 2. bek.

² felülvizsgálati ítélet 4. o. [10] bek.

24. A jogalkalmazó a felelősségi szabály tartalmától nem tekinthet el, ezzel a társadalmi céllal összhangban kell a felelősségi szabályt értelmeznie és alkalmaznia:
„Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.” [Alaptörvény R) cikk (2) bekezdés]
„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” [Alaptörvény 28. cikk]
25. Az eljárás akkor minősül tisztességesnek az Alkotmánybíróság gyakorlatában, ha az Alaptörvény fenti követelményei érvényesülnek:
„Jelen esetben tehát az ítéletekben felhívott jogszabályokból – illetve ezáltal az ítéleti indokolásból – a jogértelmezés általános szabályainak megtartása mellett nem következnek az indítványozót marasztaló bírói döntések, így azok – az Abh. idézett megállapítására is tekintettel – sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettséget.” [3007/2016. (I.25.) AB határozat [29] bekezdés; kiemelés tőlem]
„Mindezek alapján az ügyben született bírósági döntések azon megállapítása, amely a Kftv. 23. § (3) bekezdése és a Főv. Kgy. rendelet 43. § (1) bekezdése szerinti, az indítványozó számára reálisan nem hozzáférhető panasztételi lehetőséget tekintette a régi Ptk. 349. § (1) bekezdése szerinti »a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségnek«; továbbá emiatt az indítványozó kártérítés iránti igénye további, tartalmi, a kárfelelősség egyéb feltételeire is kiterjedő elbírálásának a mellőzése sértette az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, ezen belül a hatékony bírói jogvédelem követelményét, és azt az alkotmányos igényt, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen.” [3081/2015. (V.8.) AB határozat [60] bekezdés; kiemelés tőlem]
26. Nem fér össze a jogállamiság alapelvével, ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát:
„A jelen ügyben eljáró törvényszék az ügyet az alkalmazandó és hatályos jogszabályi rendelkezések [a Vtv. 75/A. §-a és Ptk. 6:563. § (1) bekezdése] figyelmen kívül hagyásával, az azzal ellentétes, korábbi jogszabályi rendelkezésekre [a Vtv. 75. § (3) bekezdésére és a Ptk. 346. § (3) bekezdésére] alapuló bírói gyakorlatra tekintettel bírálta el.
A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.” [20/2017. (VII.18.) AB határozat [22]-[23] bekezdések; kiemelés tőlem]

B) A II.f.-ú bíróság és a Kúria alaptörvény-ellenes jogalkalmazása

27. A II.f.-ú Ítélet olyan ténymegállapításokra hivatkozva mentesítette a felelősség alól a Biztosítót, melyek kizárólag az indítványozó nem megfelelő körültekintésére utalnak:
- (i) a 2005. évben átadott és [REDACTED] által hozammal visszatérített, a per tárgyát nem képező befektetési összegeknek megfelelő „befektetési egységek” nem szerepeltek az éves egyenlegértésítőn;
 - (ii) [REDACTED] a befektetési összegek átvételéről a Biztosító olyan nyomtatványát töltötte ki, mely átutalás és nem készpénz átadás esetén lett volna alkalmazandó;
 - (iii) az ígért, 10%-os kamat irreálisan magas volt;
 - (iv) [REDACTED] a per tárgyát nem képező a befektetési összegeket nem a Biztosító ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségében fizette meg az indítványozónak.
28. A Kúria szintén olyan ténymegállapításokra alapozta az ítéletét, melyek az indítványozó nem megfelelő körültekintése körébe tartoznak, amikor arra hivatkozott az ítéletének [12] bekezdésében, hogy az indítványozónak tudnia kellett, hogy az ügynök nem a Biztosító képviselőjében járt el, mivel az nem mindenben a szerződéses feltételeknek megfelelően járt el, illetve nem a szerződéses feltételeknek megfelelő tájékoztatást adott.
29. Ez a jogalkalmazás nem fér össze az Alaptörvénnyel: a II.f.-ú bíróság és a Kúria a Ptk. 350. § (1) és (2) bekezdésének alkalmazása során eltekintett attól, hogy a megbízott a megbízásra hivatkozva az indítványozónak kárt okozott, amit az tett lehetővé, hogy a Biztosító nem olyan módon választotta meg, utasította, felügyelte a megbízottat, hogy ez ne következhesen be. A bíróságok az így felmerült káráért való felelősséget kizárólag az indítványozóra telepítették, és ezáltal az indítványozó elesett attól, hogy a bíróságok hatékony jogvédelemben részesítsék.

C) Az Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvénnyel konform jogalkalmazás kialakítása

30. Ha a bíróság eloldja magát a törvénynek való alávetettségtől, az Alkotmánybíróság feladata, hogy kialakítsa az Alaptörvénnyel konform bírósági jogértelmezést:
- „Az Alaptörvény 28. cikke azt a követelményt támasztja a bíróságokkal szemben, hogy azok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék, továbbá az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Ennek alapján, bár az Alkotmánybíróság nem rendes jogorvoslati fórum, amely előtt a jogerős bírói döntés jogszerűsége tovább vitatható, a testület feladatkörébe tartozik az Alaptörvénnyel konform bírósági jogértelmezés kialakítása, melynek egyik eszköze az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz. {14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [51]}” [5/2016. (III.1.) AB határozat [43] bekezdés; kiemelés tőlem]*
31. A bíróságok gyakorlatában a korábbi alfejezetben bemutatott, Alaptörvénnyel nem konform jogértelmezés új fordulat; az eddigi joggyakorlat megfelelt az Alaptörvénynek:
- „Tévesen következtetett azonban a másodfokú bíróság arra, hogy e gondatlan közrehatás eredményezte teljes egészében a felperesek kárát, és a terhükre rótt önhiba az alperest a kártérítési felelőssége alól teljes egészében mentesíti. E jogkövetkeztetés teljes mértékben figyelmen kívül hagyta az egyébként megalapozottan megállapított történeti tényállást, az*

alperesi ügynök magatartásának megtévesztő elemét, a felperesi károkat eredményező felperesi és alperesi magatartások felróhatóságának jogilag értékelhető arányosságát. Az állandó, a felperesek felülvizsgálati kérelmében is megjelenített bírói gyakorlat a perbelihez hasonló károkozó és közreható magatartások összevetésénél még az egyenlő, 50-50% kármegosztási arányt sem alkalmazza. Adott esetben az elsőfokú bíróság a felperesi közrehatás arányát megalapozottan, a kármegosztás alkalmazása körében kialakult bírói gyakorlattal összhangban állapította meg.” [a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VIII.20.888/2011/11. sz. a. rész-közbenes ítélete, 5-6. o.; kiemelés tőlem]

„Az alperes másodlagos felülvizsgálati kérelmének vizsgálatakor a Legfelsőbb Bíróság döntő jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes mint lakás-takarékpénztári tag az 1.500.000 Ft befizetése előtt a perben eljáró bíróságok által megállapított és a felülvizsgálati kérelemben sikertelenül vitatott tényállás szerint már két alkalommal a perbeli esettel azonos módon juttatott el pénzüsszegeket J.A.Z.-néhez, mint az alperes ügynökéhez és mindkét alkalommal az ígért időpontban visszakapta a tőkét az ígért kamattal együtt. Nyilvánvalóan ennek hatására felerősödött a bizalma J.A.Z.-né, illetve az e személy tájékoztatását tolmácsoló V.Sz. iránt és ez alapvetően befolyásolta a felperes magatartását. Ezért kerülhetett sor arra, hogy a felperes gyanútlanul és kontrol nélkül fogadta el az alperes ügynökétől érkezett tájékoztatást, az ügynök ígéreteiben oly mértékben bízott, hogy nem ismerte fel eljárásának kockázatait. Erre figyelemmel viszont a felperes felróható közrehatását a kár bekövetkeztében megállapítani nem lehet.” [LB-H-GJ-2010-71., Legfelsőbb Bíróság Gfv.IX.30.127/2010/4.; kiemelés tőlem]

32. Az Alaptörvénnyel konform joggyakorlatot elvi bírósági határozat is rögzíti. Az EBH2006.1406. sz.-ú jogeset kimondta, hogy „I. A kártérítési felelősség szempontjából az alkalmazottal azonos megítélés alá eső megbízott által a megbízás keretének túllépésével okozott károkért a megbízó felel”.
33. Az elvi bírósági határozat szerinti II.f-ú ítélet ugyanolyan téves és alaptörvény-ellenes jogalkalmazáson alapult, mint a II.f.-ú Ítélet és a Kúria Ítélete.³ Ezt a jogalkalmazást a jogesetben a Legfelsőbb Bíróság azonban nem fogadta el, és új határozatot hozott:
- „A beavatkozó károkozásáért az alperes a Ptk. 350. §-ának (2) bekezdésében foglalt mindkét tényállási elem fennállta következtében munkáltató módjára felel. A munkáltató felelőssége nem a munkaköri kötelezettségek teljesítése során, hanem a munkaviszonnyal összefüggésben okozott károkért áll fenn. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha a károkozás a munkáltató által kifejezetten tiltott tevékenységgel, vagy bűncselekmény elkövetésével valósul meg.
- Ebből következik, hogy a kártérítési felelősség szempontjából az adott esetben az alkalmazottal egy tekintet alá eső megbízott által okozott kárért a megbízó sem csak akkor

³ „V. M. biztosítást közvetített az alperes számára, károkozása az általa elvégzendő feladat teljesítésével nem állt összefüggésben. Az alperes nyilvánvalóan nem bízta meg a beavatkozót dolgozói betét gyűjtésével, hiszen ilyen betéti forma nála nem is létezett. Érvéle szerint az állandó jellegű megbízási jogviszonyra alapítva sem helytálló a felperes álláspontja, mivel a beavatkozó mint megbízott nem a megbízás körében okozta a kárt. Az átvételi elismervényből kitűnően V. M. nem az alperes képviselőjében járt el, a dolgozói betét megnevezésből pedig a felperesnek tudnia kellett, hogy nem lehet szó olyan, az alperes tevékenységi körébe tartozó ügyletről, amelyet egy külső harmadik személy igénybe vehet. A felperes valójában magas nyereségben bízva befektetési céllal adta át a kérdéses összeget a beavatkozónak. Ezáltal a beavatkozóval került magánjogi jogviszonyba, melyet nem zárt ki az, hogy a beavatkozó az alperes irodájában vette át az összeget és az alperes részére is közvetített biztosítást.” [kiemelés tőlem]

felel, ha azt a megbízott a megbízásból eredő feladatai ellátása során okozta, hanem abban az esetben is, ha a megbízás kereteit túllépi ugyan, de a megbízás ad lehetőséget a károkozásra. Ezért nincs jelentősége annak, hogy az alperes ügynöke megbízotti jogkörét túllépve okozta-e a felperes kárát, az ugyanis kétségtelen, hogy maga a megbízás volt az, amely a károkozást lehetővé tette. Az alperes kártérítési felelőssége ezért a Ptk. 350. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 348. § (1) bekezdése szerint áll fenn.” [kiemelés tőlem]

34. Annak érdekében, hogy a bíróságok visszatérjenek az Alaptörvénynek megfelelő jogértelmezéshez, szükséges a II.f.-ú Ítélet és a Kúria Ítéletének megsemmisítése.

III.2. TÉNYEK BIZONYÍTÉK HIÁNYÁBAN, ILLETVE BIZONYÍTÉKOK ELLENÉRE VALÓ MEGÁLLAPÍTÁSA

A) A bizonyítékok figyelembevételének követelménye

35. Az Alkotmánybíróság nem végzi el a tények felülmérlegelését, de ez nem jelenti azt, hogy tények bíróság általi figyelmen kívül hagyása, vagy tények bizonyíték híján való megállapítása ne alapozná meg az Alaptörvény-ellenességet:

„Az Alkotmánybíróság [...] hangsúlyozza: nem kívánja elvégezni a bizonyítékok újbóli (jogi értelemben vett) mérlegelését; ez a hatóságok és a rendes bíróságok feladata. Alaptörvényből fakadó funkcióját viszont úgy tudja a konkrét ügy kapcsán betölteni, ha rámutat: olyan, az ügy eldöntése szempontjából releváns tényezőket hagyott figyelmen kívül a Bíróság, amely tény önmagában a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét okozta.” [19/2015. (VI.15.) AB határozat [42] bekezdés]

„Jelen ügyben a Kúria támadott végzésében tényként állapította meg, hogy az elsőfokú ítéletet az indítványozó jogi képviselője számára az iratokba becsatolt tértivevénnyel kézbesítették. Az Alkotmánybíróság ennek a ténymegállapításnak a helyességét az alkotmányjogi panaszban előadottak és a bírósági iratok alapján kérdőjelezte meg, mert az Alkotmánybíróság nem tudná megfelelően teljesíteni alaptörvényvédő feladatait, ha csupán a jogszabályi rendelkezések alkotmánnyal összhangban álló értelmezési tartományát jelölhetné ki, de – az iratokból megállapíthatóan – nyilvánvalóan alapjogsértő eljáráson alapuló (és adott esetben a törvényi rendelkezésekkel ellentétes) bírósági határozatot nem semmisíthetné meg.” [18/2017. (VII.18.) AB határozat [25] bekezdés]

B) A II.f.-ú bíróság és a Kúria eloldotta ítéletét a bizonyítékoktól

36. A II.f.-ú Ítélet és a Kúria Ítélete számos olyan bizonyítékot rekesztett ki a mérlegeléséből, melyek közvetlenül és nyilvánvalóan alátámasztják, hogy a Biztosító ügynökének károkozására a Biztosító megbízása adott lehetőséget.
37. A Biztosító ügynöke nagy erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy az indítványozó ne legyen tudatában annak, hogy a pénzét nem fogja továbbítani a Biztosító felé:
- (i) a pénzek átadásával együtt a Biztosító formanyomtatványait, eseti díj fizetéséről szóló értesítőket adott át felperesnek;
 - (ii) ERSTE banki átutalási megbízásokat készített arra, hogy 5 millió forint átvett pénzt átutalt a Biztosító felé ⁴;

⁴ a keresetlevélhez csatolt 2007/szept/12-i tanúkihallgatási jegyzőkönyv, 8. o., utolsó bek.

- (iii) a lebukását megelőző hónapban, a megtévesztés fenntartása érdekében a 2006/dec/22-i keltezésű, „[REDACTED] [REDACTED] levelet fabrikálta és adta át az indítványozónak.⁵

38. A fenti okirati bizonyítási eszközökből levonható következtetéseket alátámasztják a tanúvallomások is:

„Az említett ügyfelekkel maga az egész befektetési dolog úgy zajlott, hogy különbség nem volt egyes ügyfelek között. Mindegyikükkel nagyon jó kapcsolatban voltam, minden egyes esetben úgy történt, az üzletkötés, hogy bemutatkoztam nekik, elmondtam, hogy a [REDACTED] képviselőjeként vagyok, megmutattam az igazolványomat, tájékoztattam őket a PSZÁF-nél nyilvántartott regisztrációs számomról és gyakorlatilag a befektetési lehetőségről, én a [REDACTED] képviseletében jártam el.” [2007. április 18-i jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról, 4. o. – az elsőfokú eljárás 9. sz. a. iratai között]

„Elmondom, hogy idén január 10-én felhívtam az összes ügyfelemet ([...] [REDACTED] [REDACTED] [...]) azt mondtam nekik, hogy 12-én találkozunk nálunk, mert az a befektetés amiről beszéltem nekik így nem fedí a valóságot.

Kérdésre elmondom, hogy nem tudtak arról, hogy [REDACTED] adom át az eseti díjként átadott összegeket, ők azt tudták, azt közöltem velük, hogy a [REDACTED] fizettem be.” [2007. április 18-i jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról, 5. o. – az elsőfokú eljárás 9. sz. a. iratai között]

„Pedig ezek kifizetésre kerültek az ügyfeleknek, [...] [REDACTED] [REDACTED] [...]. Ezen személyeknek én személyesen adtam át hozam címén a készpénzt, azzal kommentálva, hogy a [REDACTED] biztosítónál lévő befektetésük hozamát adom át.” [2007. április 18-i jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról, 9. o. – az elsőfokú eljárás 9. sz. a. iratai között]

„Elmondtam a nyomozhatóságnak is, a nekem átadott pénzeket én [REDACTED] [REDACTED] fektettem be. A felperes erről nem tudott. Én a felperesnek azt mondtam, hogy a biztosító társasághoz fektetem be, viszem a pénzét.” [28.P.24.728/2009/14. sz. a. jegyzőkönyv, 3-4. o.]

„Én azt mondtam felperesnek, hogy ezek a pénzek a biztosítóhoz kerülnek.” [28.P.24.728/2009/14. sz. a. jegyzőkönyv, 6. o.]

39. A fentiekkel összhangban a büntetőbíróság is megállapította, hogy a biztosítóval való jogviszonyra tekintettel adták át a károsultak – köztük az indítványozó – a befektetési összegeket:

„A felek nem [REDACTED] magánszemélynek, hanem a biztosító ügynöknek adták át a pénzt, a biztosítás befektetésére. [REDACTED] [REDACTED] csak rábízták ezt a pénzt, nem a tulajdonába adták, ő pedig átvette a biztosító tulajdonát képező pénzt.” [a Győri Törvényszék B.284/2008/300. számú ítélete, 41. o., 3. bek.]

40. A Kúria a fentiekkel szemben olyan, az eddigi ítéletekben nem szereplő tényeket állapított meg a Biztosító mentesítése érdekében, melyek a perbeli bizonyítékok alapján könnyen cáfolhatóak, és az indítványozó cáfolta is volna, ha ezek a ténymegállapítások nem a Kúria ítéletében jelentek volna meg először:

- (i) [REDACTED] elenléte a pénzáadásokkor azt jelentette, hogy [REDACTED] és az ügynökkel mint magánszeméllyel kötött szerződést az indítványozó [13];

⁵ a keresetlevélhez csatolt levél és 2007/szept/12-i tanúkihallgatási jegyzőkönyv, 8. o., utolsó bek.

- (ii) a 2006/jún/14-én átvételt igazoló szöveget [redacted] írta és a függő ügynök írta alá, illetve az indítványozó 2007/júl/10-én úgy nyilatkozott, hogy ekkor a pénzt [redacted] adta át [14];
- (iii) az indítványozó a függő ügynökkel és [redacted] alkudozott” a visszafizetés határidejéről [15].
41. [redacted] ügy állítja be a Kúria Ítélete, mintha a csalás résztvevője lett volna. A Kúria ítéletét megelőző 4 ítélet (és a Kúria hatályon kívül helyező végzése) nem véletlenül nem tulajdonított jelentőséget [redacted] személyének, akinek szerepe – a Győri Törvényszék B.284/2008/300. számú ítéletének megfelelően – mindeddig egyértelmű volt a perben:
„[redacted] értett 2002-ben ismerkedett meg [redacted].
A sértett először 2003. november 12-én kötött »Aranyeső Plusz« biztosítást [redacted] vádlottnál, majd ezt követően további biztosítást kötött saját nevére ..., valamint fiai ..., felesége ... és nővére ... nevére ...
A sértett biztosítást kötött továbbá cége, az [redacted] öbb alkalmazottjára is.
[redacted]
[redacted] legalább 25.000.000 Ft-ot fizetett vissza a sértettnek havi 10%-os hozam címén. [redacted] munkáját az új ügyfelek bevonásában, 2004-2005-ben számos üzleti megbeszélésre el is kísérte az l.r. vádlottat, illetve hozamot, vagy tőkét vitt a nevében a befektetőknek. [...]
[redacted] ezért csatlakozott [redacted] ügyfélkör szervezésében. Több ismerősének ajánlotta a befektetéssel párosult biztosítást.
[redacted]
[redacted]
[redacted]
42. [A Kúria Ítélete [redacted] vélhetően azzal a [redacted] keverte össze, akinek valóban része volt a csalásban, mert a Biztosító ügynöke neki adta át a bűncselekményekkel szerzett pénzüsszeget. [redacted] az indítványozó sosem találkozott, léteéről a büntetőeljárás során szerzett először tudomást.]
43. [redacted] biztosítási ügynöki tevékenységét segítette (kívánta segíteni), ezt a perbeli tanúvallomások is alátámasztják:
„Egy közös ismerősünk, [redacted] révén kerültem kapcsolatba a felperessel. [...] A biztosítási dolgokkal kerestem meg a [redacted] illetve pénzügyi tervezéssel kapcsolatban. Ez a biztosítás életbiztosítás volt és a [redacted] azaz a felperesről mint magánemberről és a cégeről is beszélgettünk. Eltelt már jó pár év, ha jól emlékszem, a [redacted] több biztosítása volt.” [28.P.24.728/2009/14. sz.-ú jegyzőkönyv]
44. A 2016/jún/14-i pénzáttalással kapcsolatban az indítványozó a perben kiegészítette a nyilatkozatát (annak ellenére, hogy ennek a részletnek a Kúria Ítéletéig nem volt jelentősége), mely kiegészítést a Kúria nem vonta a mérlegelési körébe:
„Annak idején a fertőszentmiklósi irodánkban találkoztunk, itt jelen volt [redacted] [redacted] És amikor a pénzáttalás megtörtént a [redacted] kiment telefonálni. Én kikötöttem, hogy a pénzt nem adom addig oda, amíg a pénz átvételével kapcsolatos nyilatkozatot rá nem vezetik a papíromra. Ekkor [redacted] írta a június 14-i értesítőre azt a szöveget, hogy »alulírott [redacted] .000.000 Ft-ot

átvettem«. Beszélgettünk és én mondtam a [REDACTED] hogy nem teljes a szöveg, ezért ráírtam én a szövegre azt, hogy »a teljes összegre anyagi és erkölcsi felelősséget vállalok«. Én megkértem a [REDACTED] hogy írja ő alá, ő azt mondta, hogy neki nincs aláírási joga. Ezért mivel aztán nekem is ki kellett mennem, ráírtam az értesítőre, hogy aláírni a [REDACTED] közben én a pénzt már odaadtam. Aztán a [REDACTED] visszatért a telefonálásból és aláírta az értesítőt.» [Fővárosi Bíróság 28.P.24.728/2009/14., 8. o. 3. bek.]

45. Miként lett volna része [REDACTED] mint magánszeméllyel és vele kötött befektetési tranzakciónak, ha maga tagadta meg az aláírást arra hivatkozva, hogy az indítványozó és a Biztosító közötti jogviszonyban ő nem jogosult eljárni?
46. Megjegyzem, hogy az, hogy az átvételről szóló szöveget egyetlen eseti értesítőre [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] írta alá, nem jelenti azt, hogy az összes többi pénzáttadásnál [REDACTED] bármilyen szerepe lett volna.
47. A visszafizetéssel kapcsolatos megbeszélések pedig szintén [REDACTED] [REDACTED] a csaló biztosítási ügynökkel (és nem magánszeméllyel folytak) ugyanis az ügynök a fenti 37. bekezdésben felsorolt okiratokat hamisította annak érdekében, hogy az indítványozó minél később forduljon magához a Biztosítóhoz.
48. Megjegyzem, hogy a Kúria a megbízotttért való felelősségi alakzat alkalmazása szempontjából teljességgel irreleváns ténymegállapításoknak is relevanciát tulajdonított:
- (i) irreleváns, hogy a per tárgyát nem képező befektetési összegek visszaadása után az indítványozó visszaadta a pénzáttételt tanúsító eseti értesítőket a Biztosító ügynökének, illetve összetépte azokat [13];
 - (ii) irreleváns, hogy a felperes jegyzeteket tett magának a pénzáttételt tanúsító eseti értesítőkre [14].

C) A bizonyítékok figyelmen kívül hagyása

49. Azzal önmagában sérült az indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga, hogy a II.f.-ú Ítélet és a Kúria Ítélete alapvető tényeket hagyott figyelmen kívül, illetve bizonyítékok ellenére állapított meg tényeket.

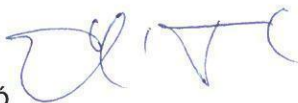
IV. Egyéb

50. Az indítványozó adatkezelési nyilatkozatát ide I/4 alatt csatolom.

Budapest, 2018. február 9.

Tisztelettel:

Indítványozó
képv.

DR. BOGDÁN TIBOR ügyvéd
Kamarai azonosító szám: 36057803
Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda
H-1126 Budapest, Ugocsa utca 4/B
NAGY & TRÓCSÁNYI

MELLÉKLETEK:

I/1 – meghatalmazás

I/2 – a Kúria Ítélete

I/3 – a II.f.-ú Ítélet

I/4 – adatkezelési nyilatkozat